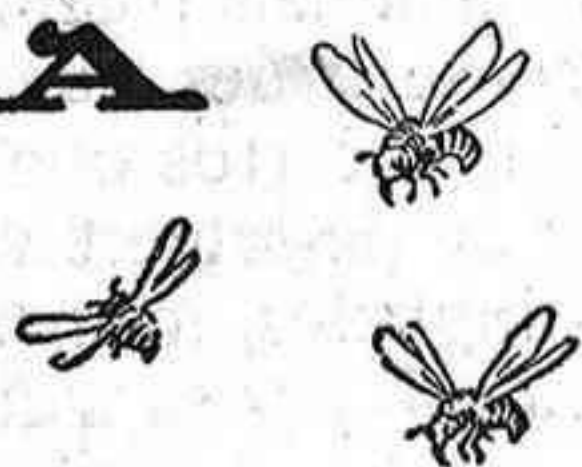

L'ESQUELLA

DE LA TORRATXA

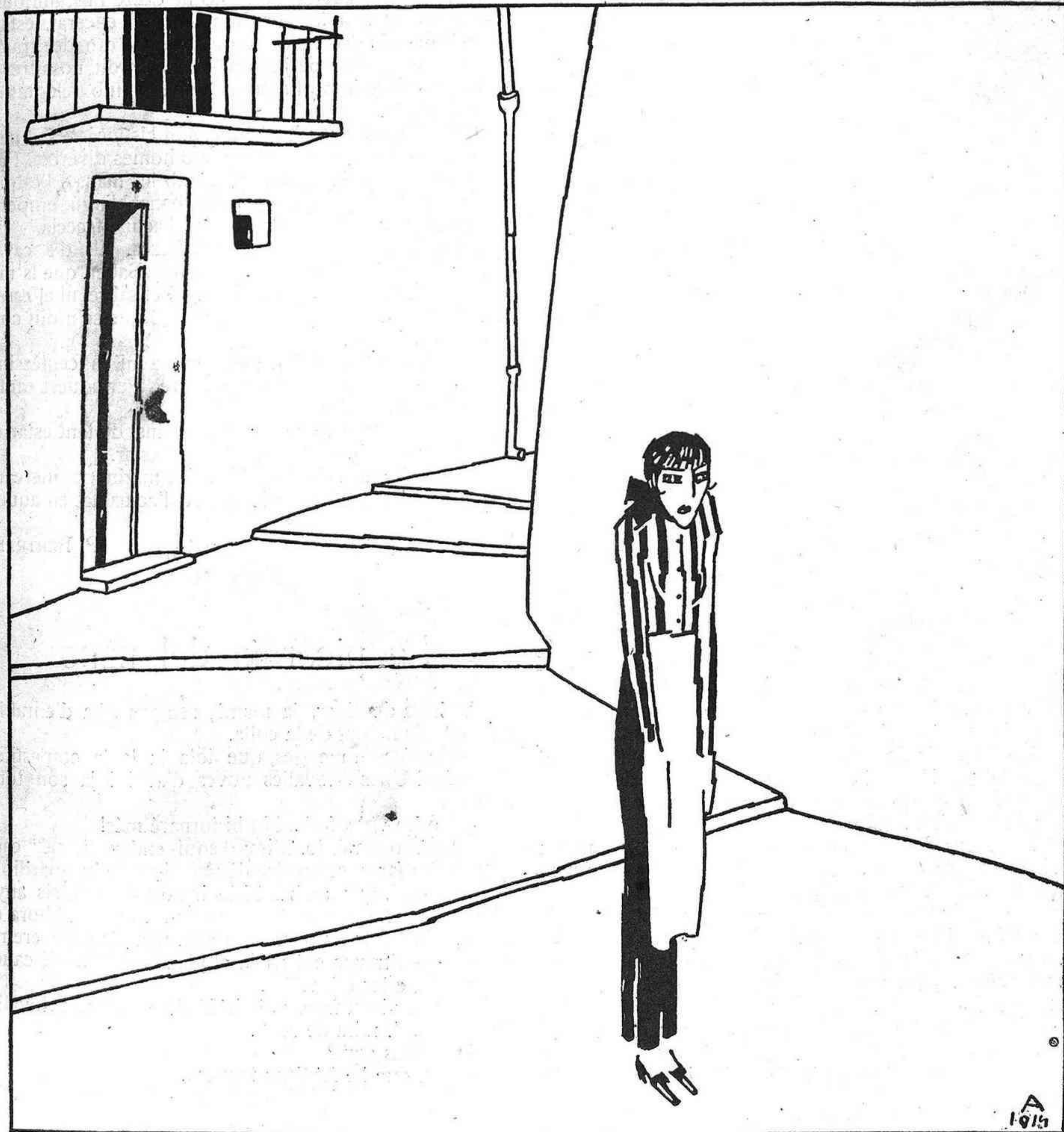

Núm. 1847 ————— Any XXXVI

BARCELONA, 22 DE MAIG DE 1914

PERIODIC HUMORISTIC IL·LUSTRAT

10 cèntims ————— Atrassats: 20

MISERIES DE LA VIDA

—Ja és hora, de que'ls rics comencin a preocupar-se de les «cases barates»!...

A
1914

La vaga dels mariners

OMPLINT els deures del séu càrrec, el cronista se n'ha anat al port.

Més que la vaga de ferroviaris, més que cap vaga de la terra, ens interessa aqueixa vaga de mar.

Sentim pels mariners una fonda simpatia; primer, perquè són homes arriscats i pundonorosos, i després perquè són eixuts de paraules.

Doncs sí, ens en hem anat al moll per a donar als nostres llegidors una impressió personal del conflicte.

La vaga marítima té de bo, o de dolent, que no és oviradora. Sols deuen notar-la un poc les gavines i els dofins, i en un altre plànol molt més enlairat, naturalment, els comerciants en general i les cases armadores en particular.

Per això cal regonèixer que als ulls experimentats d'un visitant assidu del nostre port, l'actual conflicte es revela tot seguit. Arreu regna una calma de mal auguri. La majoria dels vapors han deixat de fumar, com nosaltres mateixos en aquella trista temporada de deplorable credulitat en les sentències mèdiques. Si alguna xemeneia fuma pertany a un barco estranger.

Els espanyols reposen mig decantats en l'actitud d'un mandrós que para'l sol sobre l'herba, i resulten més espanyols que mai.

Com que no'n surt cap i els que entren secunden el moviment tot seguit, el nostre port comença a congestionar-se talment com si fos el port més concorregut d'Europa. Pels ulls patriòtics l'efecte és immillorable, car sempre ens havia semblat massa gran i de massa pretensions.

Allà, abandonat en un moll que no és el propi, l'«Infanta Isabel», de la casa Pinillos, que fa dies tindria d'estar solcant les aigües de l'Atlàntic, romàn en una posa de tant-se-me'n dona, com un enorme poca-pena.

L'altre colós de les nostres aigües, l'«Infanta Isabel de Borbón», ni esma ha tingut per a arribar al desembarcader de la companyia. Ha deixat el passatge al primer lloc a propòsit i... qui vulgui res que vingui.

El dilluns un remolcador va arreconar-lo, com un vaixell *de poc més o menys*, entre la faramalla de carboners i barcos de vela averiats.

Francament, quan un veu que peces així, de tanta importància i de tanta formalitat, incapaços de deturar-se pel temporal més gros, ni de mancar a la noblesa del nom que ostenten, es posen al costat dels seus companys, dels humils vapors que amb prou feines caminen i van mal pintats i mal apedaçats per aqueixes mars de Déu, un se'n meravella.

A la terra, aqueix esperit de solidaritat, no existeix, diguin lo que vulguin.

El cronista no dubta pas que'ls marins han d'eixir-se amb la seva, tenint exemples de companyerisme d'un *pès tan formidable* (15.000 tonelades per «Infanta»).

Pel demés, el tràfec de càrrega i descàrrega va paralizant-se. Aviat els habituals passejadors del port podran restar tranquils, sense grues que funcionin, ni taulons que'ls entrebanquin, ni carros que'ls vesteixin.

Aquelles colles de passatgers valencians que animaven l'ombra dels tinglados, formant campaments pintorescs on la guitarra sobre'ls sacs de feto reposava al costat de la criatura de volquers, entre'l gocet i la mare que menjava taronges, també han desaparegut.

Es diria que l'ensonyament s'ha apoderat de màquines i persones. Les sirenes i els xiulets no sonen. Per les cobertes s'hi veu gent que està desenfeinada i que jugaria a qualsevol joc, si hagués tingut lleure d'apendre'n algun.

Sota la popa d'un vapor hem vist el gusi d'un firater de mar. La mercaderia, guitarres de dotze rals, mitjons i formatges d'Holanda, abrigada amb un encerat, estava custodiada per uns vailets esperant el retorn del tràfec.

—Heus-aquí un perjudicat—ens hem dit nosaltres—que no gosarà importunar al Govern amb telegrams comminatoris.

Qui semblen avorrits, també, són els *pràctics*. Anem a dir que mai tenen gaire aspecte d'homes divertits. Pas-segen enfront de la seva oficina, amb les mans a l'esquena, fumant i mirant al lluny com abans. Ningú, emperò, podria dir si els plau o els desplaça l'actual facecia.

La policia s'ho pren molt a la fresca. Els d'a cavall descavalquen i garlen amb els d'a peu. Saben que'ls marins no són pas bullanguers, i que ni el sabre, ni el *revólver*, ni el casc, ni les polaines, tenen lo que se'n diu condicions marineres.

La gran vaga marítima no'ls causa ni la centèsima part de l'amoïno d'una vaga terrestre. Per aquest cantó, el mar no'ls mareja.

Els marejats seràn altres; els marins, de tant estar en terra, i els naviers de tant veure'ls-hi estar.

La nostra devoció per l'heroica marineria mercant, ens fa desitjar que'l séu triomf llevi l'actualitat en aquesta Crònica.

P. BERTRANA

La picardia del nano

A l'hora de dinar, la mamà, sempre s'ha d'enrabiarse amb el més menut de la colla.

—No sé com menges, que tota la taula empastifes. Ara veieu! Unes estovalles noves d'avui i ja són totes tacades.

—No ho volia fer!... No hi tornaré més!

—Ja t'arreglaré, jo. Mira: d'aquí endavant, per cada taca que'm faràs, et pendré deu cèntims de la guardiola.

El xicotet, que, amb tot i tenir no més que sis anys, és molt interessat, procura esmenar-se. Però, a l'hora de sopar, a l'arribar els postres, treuen una plata de crema, i al posar-se'n una cullerada al plat,—...paf!...—li cauen dues gotes a les estovalles.

El nano vinga fregar dissimuladament amb el tovalló. La mamà se'l mira de reüll.

—Què fas aquí?

—Res, que he fet dues taques...

—Ah, sí?... Molt bé! Ja sabs com hem quedat, eh...

—Sí, mamà, però ara... de les dues, fregant, en faig una i així no més te deuré deu cèntims.

ADELÍ

A câls elefants

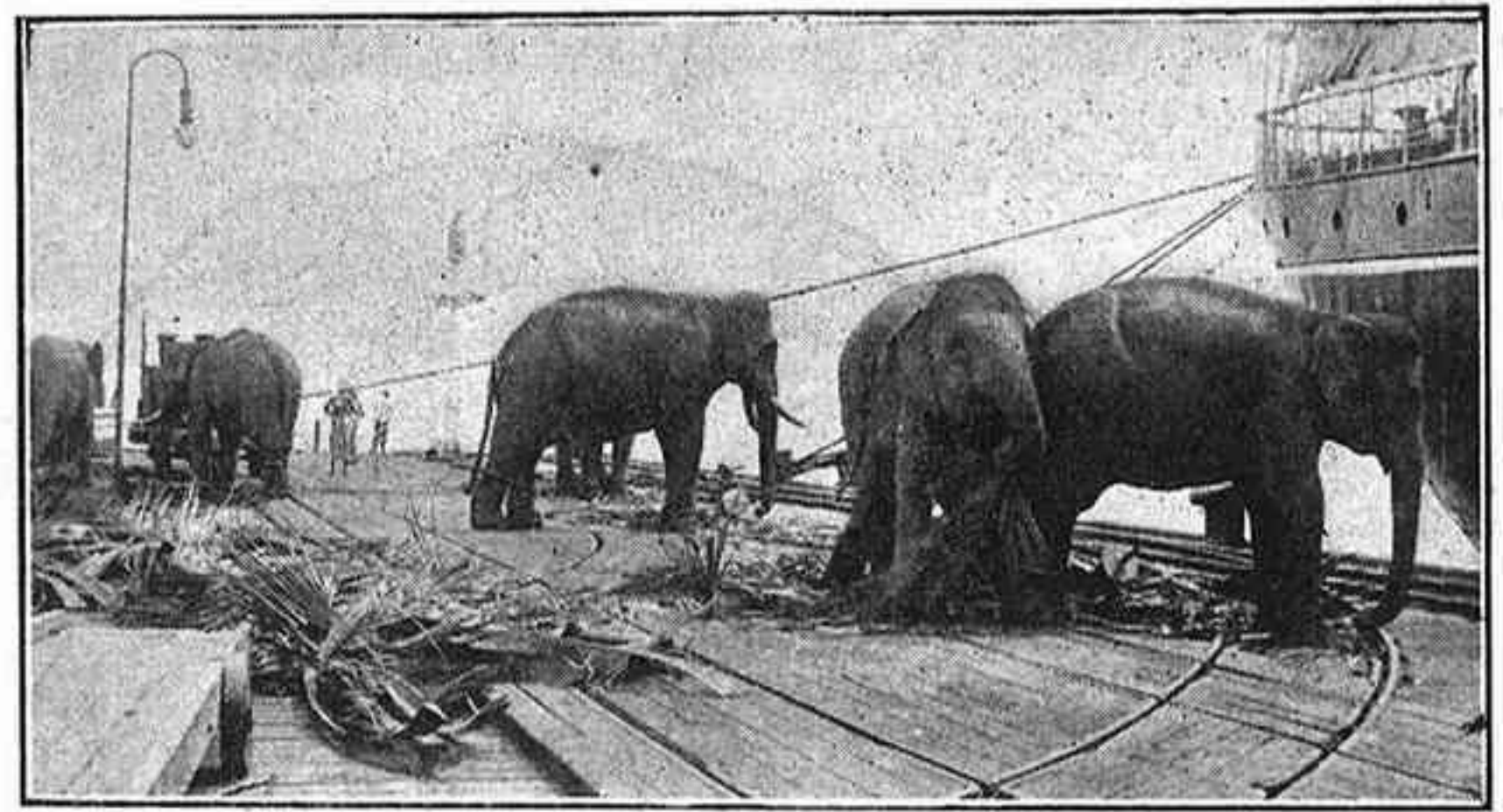
Una nova que alegrarà segurament als barcelonins, tan als grans com a la quitxalla: Aviat, molt aviat, tornarem a tenir *Avi*. L'alcalde interí, senyor Pich, fonament preocupat desde la mort del simpàtic paquiderm, la millor peça de la nostra col·lecció zoològica, va determinar embarcar-se d'incògnit cap a Ceylán, a l'objecte de comprar-ne un; i aixís ho efectuà a primers d'aquest mes, sortint de Barcelona en una canoa automòbil, en la qual hi havia *catres i fogons*, acompanyat d'un urbà d'aqueixos que porten insígnia de políglota.

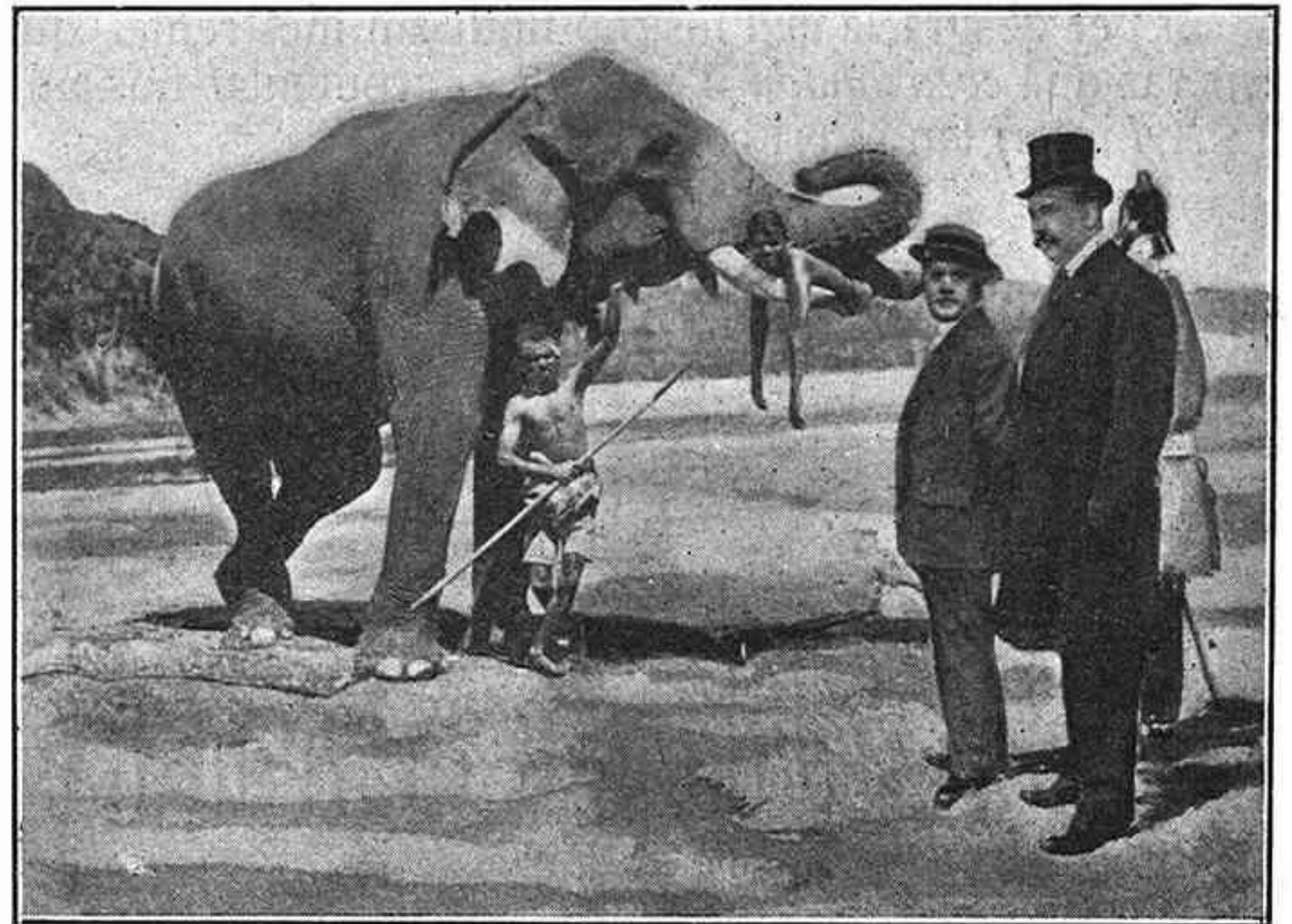
Desembarcat a Colombo, i amb l'ajuda del guardia intèrpret, lo primer que va fer l'alcalde fou personar-se a casa del representant de la nostra benemèrita «Atracció de forasters». Exosat l'objecte de la visita, l'amable corresponsal d'en Folc i Torres els acompanyà a les afores de la ciutat, a un bosc molt pintoresc on, precisament aquell jorn, hi havia fira d'elefants. En Pich, admirat davant d'aquelles manades d'«avis» apilotats com els bens de Pasqua al Saló de Sant Joan, no pogué menys d'exclamar:—De on s'ho ha tret, l'Albert Llanes, que'ls elefants s'acaben?... Mireu, a pesar de la dimissió d'en Sagnier, si en queden, encara, de *trompes*?—

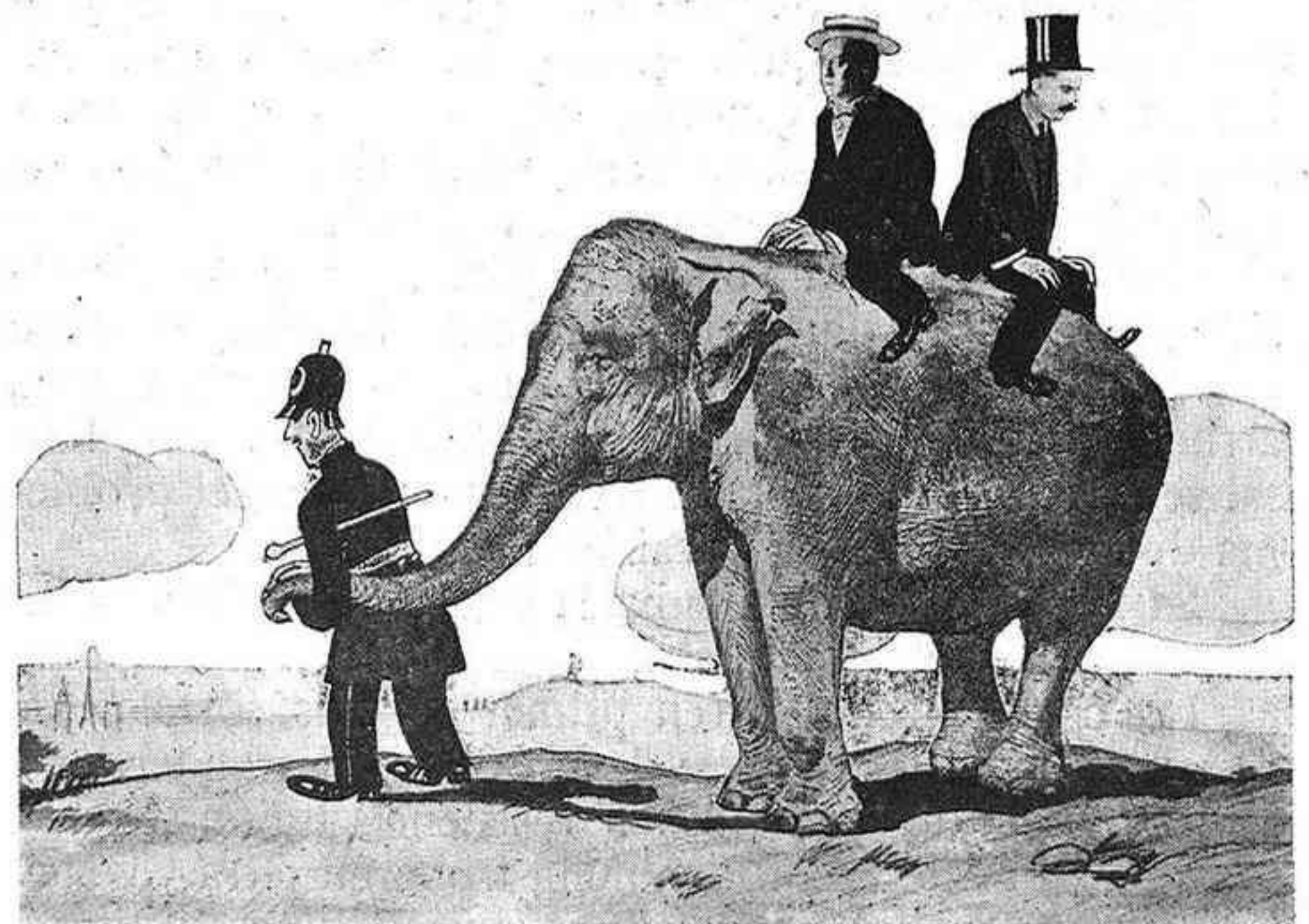
De tants com n'hi havia, el pobre don Joan no sabia quin triar. Tots li agradaven.—El compraré petit?... El compraré gros?...—Aqueix dubte l'amoinava. Els menuts eren molt bufons i eren més baratets, però...—¿I si al arribar a Barcelona ens trobem que encara no se sab pendre el menjar?...—Era qüestió de pensar-s'hi molt, abans d'afluixar la mosca. Per això l'home no's cansava de triar i triar. En un llac proper pogué observar-ne uns quants que prenién un bany de peus. Allò era tota una família de *Bobys*, una bona i pacífica família formada per l'Avi, el Pare, la Mare, la Tia i dos cadells que jogaven amb la trompa llur, mateix que amb la cua juguen els gatets.

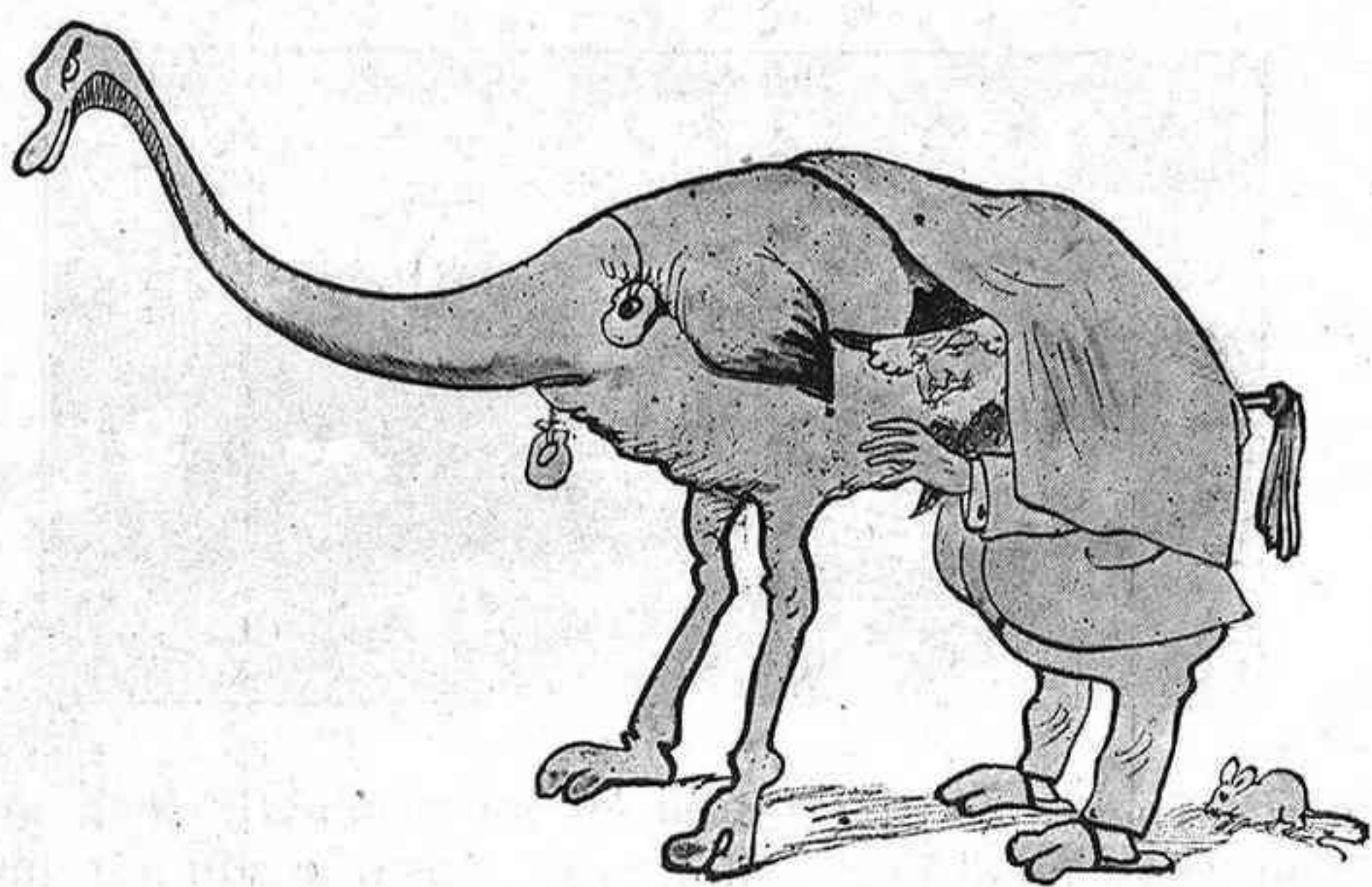

No acabant-se de decidir encara, el senyor Pich anà fent camí cap al Port i allí tingué ocasió d'admirar més elefants. Aqueixos eren elefants treballadors, elefants útils, elefants proletaris. Els negres de Colombo els tenien al moll per a ajudar a la càrrega dels vaixells; traginaven taulons, feien córrer vagonetes, duïen caixes de pebre a l'esquena, alçaven bultos amb la trompa, uns veritables bastaixos.—Ja us tinc!—va dir-se el nostre alcalde.—Un d'aquests és el que'ns convé!... Ara que havem de fer l'Exposició d'Indústries Elèctriques, ens podrà servir per a pujar sorra a Montjuic.

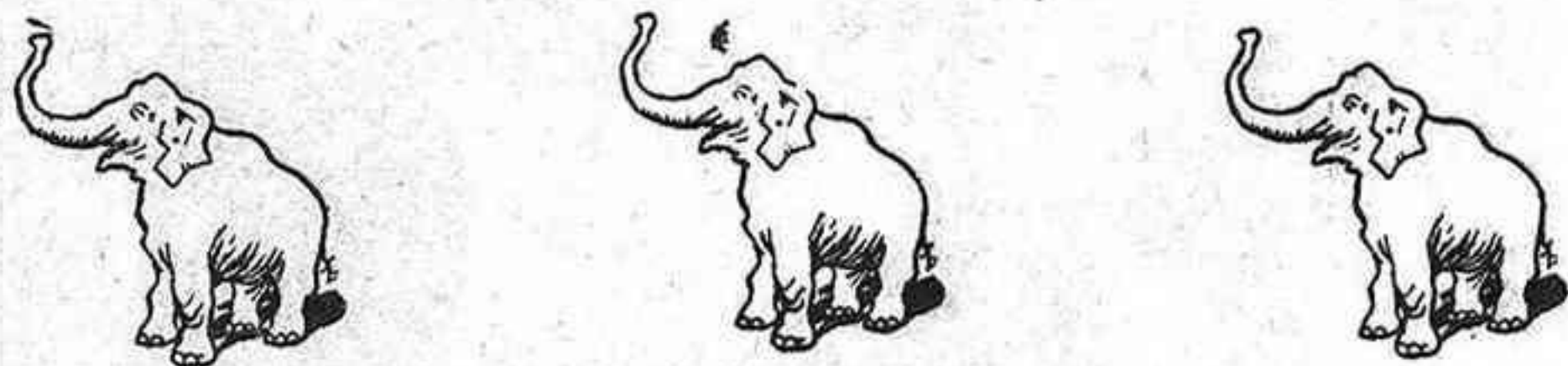
Dit i fet, en trià un de ben sapat, de magnífica presència, el que li semblà més capaç d'*instruir deleitando*, i s'encarà amb el seu amo:—Tant ne vols?... tant te'n dono!... A sis i mitg no farem res?... Doncs me'l quedo.—

I ja teniu an en Pich i al guardia urbà cavalcant en el llom del paquiderm, camí de Barcelona, a punt de donar-nos la gran sorpresa. Ja poden aixugar, doncs, les llàgrimes els bons veïns de Canprosa: Estrenarem primerament *avi* que bisbe. Això si l'informació gràfica que se'ns ha donat a l'Alcaldia no resulta falsa i no'ns surten ara amb que l'alcalde no s'ha mogut d'aquí, amb l'afany d'insertar cada jorn cinc o sis *gacetillas* d'elogi en els diaris.

Si per desgracia així fos, no tindriem més remei que esperar una *corazonada* d'en Pich, o accontentar-nos amb un *Avi* interí tan interí com la seva vara.

Historia d'una gota d'aigua

Va néixer, com tot lo d'aquest món, en les entranyes d'alguna cosa; en el seu cas particular, aquestes entranyes eren les de la terra. El lloc del seu naixement fou una cova com les d'Artà, del «Drac» o del «Pirata», i vingué al món desprenent-se com una llàgrima de la punta d'una estalactita.

Ja en terra es trobà amb altres germanes, i totes juntes feren un bassal quiet que no més es movia a l'arribar-ne una altra. Aleshores, per a fer-li lloc, les altres recularen, i en el bassal se veien els graciosos cercols de la multitud aquàtica en moviment regressiu.

«De mica en mica s'omple la pica», «De gota en gota s'omplé la bóta», diu la dita del poble, i com que la vèu del poble és la vèu de Déu, i en conseqüència veritat, arribà que, a copia de gotes, s'omplí la bóta, i en el bassal se presentà, amb tota la seva importància, el problema de l'emigració. No hi cabien i calia sortir.

La nostra gota era arruixada i no fou pas de les últimes en deixar el bassal patri.

Les caminantes passaren primer per uns sorrals que devoraren a moltes d'elles; després atravessaren terrenys argilosos que oposaren molta resistència i d'on sortiren totes tenyides de sang. Finalment trobaren terra vegetal, jogaren a fet en les arrels d'uns roures i unes alzines, i

qui sab si encara hi foren, de no haver descobert una clariana una imprudent que s'allunyà.

—Veni; veni, cuiteu!—cridà a les altres; les quals, plenes de curiositat, hi anaren sense fer-s'ho tornar a dir.

Passaren per un estret corredor. No hi cabien; però les de darrera empenyen a les del davant, i aquestes, per més que s'esgarrapessin en les parets, no tenien més remei que anar seguint.

Una claror les enlluernà de sobte; ja eren a la llum del dia. La nostra gota lliscà per sobre d'una fulla d'etzavara—que d'una de les fonts de l'etzavara es tractava—i caigué, no en terra, sinó a dins d'un got que aguantava la blanca mà d'una gentil senyoreta.

Aquesta acostà el got als seus llavis de coral, i moltes gotes s'hi precipitaren adalerades. La nostra, que ja tenia experiència i estava decidida a veure terreny, restà arrapada al c... del beire. La senyoreta volcà aquest, i la nostra amiga es precipità en el reguerot cercant a les seves germanes.

Amb lo primer que's trobà fou amb un monstre horrible que la feu estremir; després amb uns altres, tots de formes diverses, que també li feren molta por. Però, alligona per les gotes velles, aviat s'hi familiaritzà, i fins els perdé el respecte. Havía arribat en coneixement del fet—extraordinari si voleu, però fet al fi,—de que les besties que viuen dintre l'aigua mai ne beuen. Sapigué també els noms dels monstres i distingí un cap-gros d'una sangonera i una granota d'un llimac.

El reguerot de que formava part la nostra heroïna s'anà fent més grosset a mida que saltava per sobre'ls rocs i es refregava amb la molça. Un dia's trobà amb una altre i s'ajuntaren. L'altre era un reguerot de gotes femelles. La nostra gota i les seves amigues eren mascles.

Ne voleu de casaments?... Sobre tot en una recolzada on l'aigua era mansa i profunda, l'atxa d'himeneu cremà tota la nit.

La nostra agafà la seva esposa, i amb penes i treballs s'enfilà amb ella sobre unes fulles de nenúfar que per allí s'estenien.

Fou la nit de l'amor. Cansades dels ardents combats s'adormiren. Es despertà amb un sobressalt. El sol queia implacable sobre d'ells. Se cremava; tombà la vista vers la seva aimada. Ah, ja era morta! S'estava evaporant per moments. Desesperada, es llençà de cap a l'aigua. Així tornà a la vida.

Però estava trist; se deixava portar mandrosament. Un dia caigué en la turbina d'una fàbrica i l'eixafaren. Arribaren després a un riu molt més gran. Un riu brut i fangós, amb vaixells carregats de gent que—grans porcs!—escupien i s'orinaven a l'aigua.

Un riu sense riberes verdes, un riu encaixonat entre parets de pedra, totes brutes de carbó i coronades per uns pescadors de canya que no pescaven res; un riu, en fi, en el qual la gent se suicidava.

La nostra gota ja estava desconeguda: bruta, envellida, ningú hauria conegut en ella aquell diamant que eixí per la font. No caminava; la duïen poc a poc; tenia de pujar molt a la superfície.

Un dia un vaixell l'atropellà, un altre dia ho trobà tot amarc. L'hora postrera s'apropava. El riu s'agità; li vingué an ella un rodament de cap i va morir. És que havia entrat en el mar i s'havia ofegat.

MONI

AD PETENDAM PLUVIAM

—Doneu-nos aigua, Senyor!

La vacant de l'Avi

Un empleat de la Casa Gran va contar-m'ho. L'escena diu que va ocórrer el passat divendres.

A l'hora en que'l senyor Pich, alcalde accidental, sol donar audiència a la legió de ciutadans que, amb intencions més o menys perverses, van a visitar-lo, va entrar en el seu despaig un individu que, sense targeta acompanyatoria ni recomenació de ningú, desitjava parlar-li.

—Digui—va fer el senyor Pich, invitant al desconegut a explicar-se.

—Vinc a proposar-li una cosa que, al meu entendre, és, a la vegada, una nota curiosa per a la ciutat i un bon negoci per a l'Ajuntament.

—No'm desagrada l'exordi—va dir el senyor Pich, animant-se.—De què's tracta?

—De la col·lecció zoològica del Parc. Segons notícies que han arribat al meus oïdos, l'elefant es mort.

—Ai, sí!—exclamà l'alcalde accidental, adoptant una actitud llastimera:—Hem tingut aquesta desgracia que cregui que'ns ha afligit extraordinàriament.

—Ja m'ho figuro. Però hi hà que conformar-se i dir com els vells monàrquics: El rei és mort?... Visca el rei. L'elefant es mort?...

—Visca un altre elef...

—No, senyor—va dir el desconegut, interrompent-lo

amb molta llestesa.—Aquí està el mèrit de la proposició que vinc a fer-li.

—Veiam.

—Posar un elefant viu en el lloc del mort, és una solució vulgaríssima que se li ocorrirà a qualsevol, per tonto que sigui.

—Es cert—respongué el senyor Pich, mosegant-se involuntàriament els llavis.

—Per altra part, d'elefant, no hi hà al món col·lecció zoològica, de certa importància, que no'n posseeixi algú.

—També és veritat.

—Així, doncs, crec jo que, aprofitant la vacant ocoreguda, ha arribat l'hora d'enriquir la col·lecció del Parc, amb un animal nou.

—Inventat per vosté?

—Dic nou en el sentit de l'originalitat que oferirà el veure'l engabiata per primera vegada.

—Quin animal és aquest?

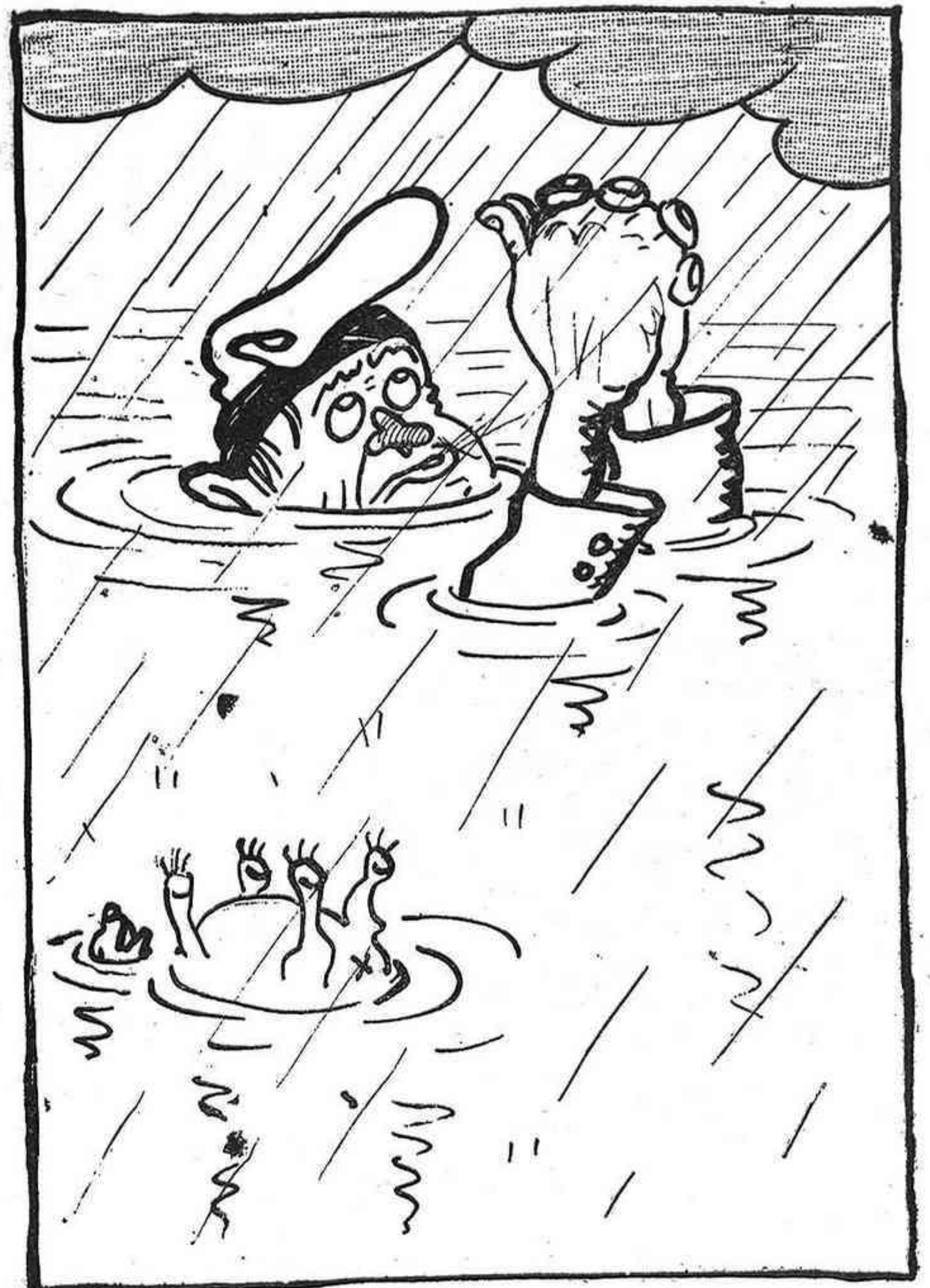
—La sogra.

—Hombre!...

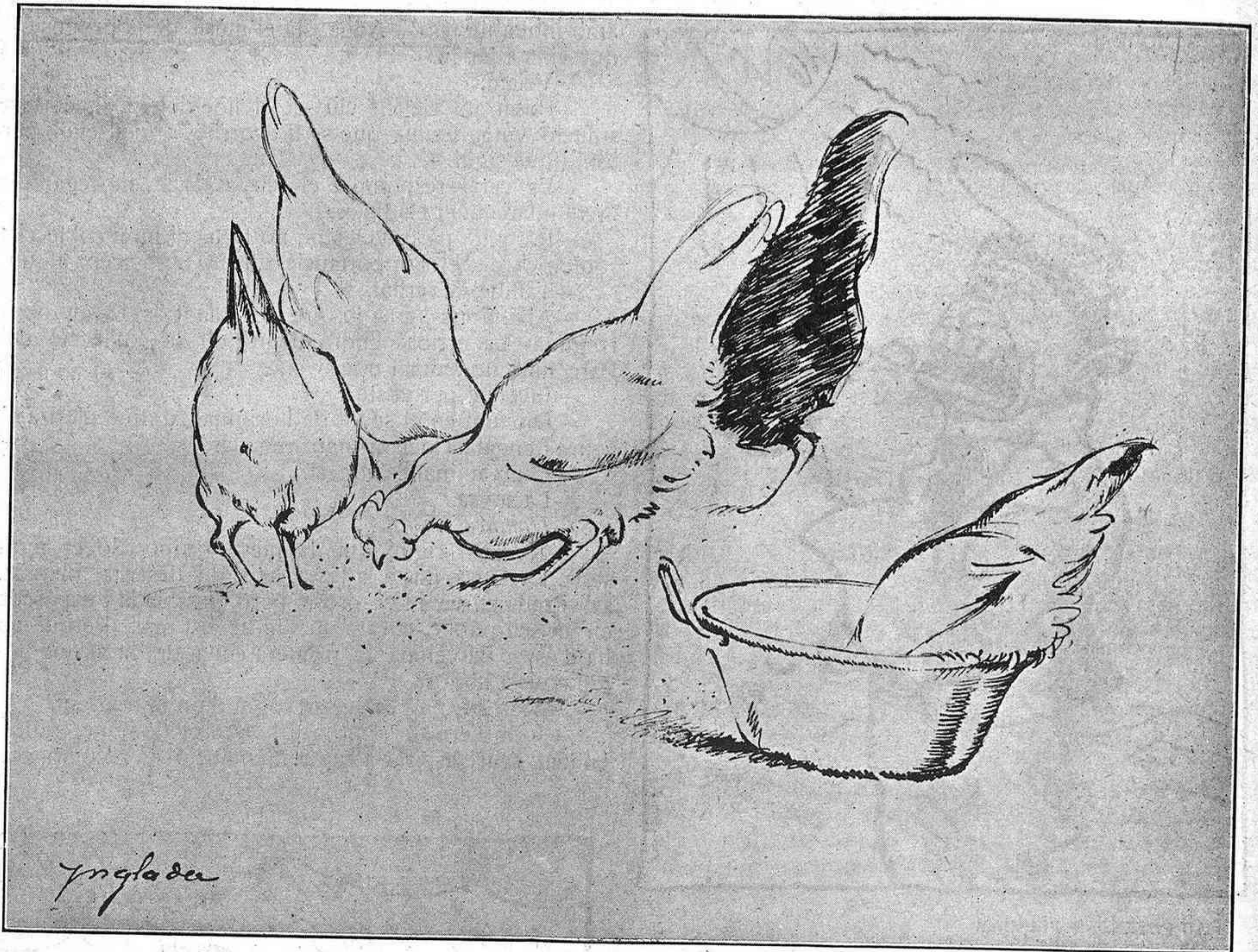
—No se'n rigui, que la meua proposició és molt seria. La sogra, fins a la fetxa, ha sigut descrita, pintada, satiritzada en vers i en prosa; però engabiata i exposada en un seti públic, encara no s'hi ha vist mai. ¿Perquè no ha d'ésser Barcelona la primera ciutat del món que tingui aquest honor?

—Molt bé; però, aquesta sogra d'on la treurem?

—Jo li ofereixo la meua. I l'ofereixo de franc, gratuïtament, sense aspirar a cap remuneració ni recompensa;

—Tot d'una vegada, no!

DIBUIX D'EN PERE INGLADA

Picotejant

doncs, a parlar amb sinceritat, ben recompensat me consideraré sols amb que'm lliurin d'ella.

—Tant terrible és?

—Ja ho crec!... Si no fos una fera. ¿com vol vosté que m'atrevis a proposar el séu engarjolament?...

—I vol dir que lograrà omplir el vuit que deixa l'elefant?

—Pel bulto no, però per lo demás?... Ja li asseguro jo que deixarà eclipsada la fama de l'Avi.

—Quan la portarà?...

El desconegut, al sentir això, va esgarrifar-se.

—Portar-la jo?... Déu me'n guard. Si la volen, hauràn de pendre's la molestia de venir a caçar-la vostés mateixos. Tingui; aquí té la meua direcció.

I dient això, van entregar, al senyor Pich, una targeta, on, a sota d'un nom, s'hi llegien aquestes senyes:

«Infern, 52, según».

Aixís està ara l'assumpt.

L'alcalde, no atrevintse a resoldre per ell sol una qüestió de tanta importància, ha passat la proposta a la Comissió de Museus.

Aquesta és la que, en definitiva, ha de pronunciar l'última paraula.

Si diu que no, continuarà buit el xalet que l'Avi ocupava al parc.

Si diu que sí, hi haurà sogra en la col·lecció de feres.

Ei, sempre i quan l'Ajuntament tingui prou habilitat per a caçar-la.

MATÍAS BONAFÉ

Del jardí dels humoristes

LA CITA

Acabaven de casar-se a l'altar major de Sant Cugat; però, com que per a emprendre'l viatge de nuvis encara'ls sobraven algunes hores, al sortir de l'església varen donar-se cita i es varen separar per anar, ella a casa la modista i ell a fer un parell de diligències.

En Fèlix, el nuvi, havent enllestit aviat els séus negocis, per a matar el temps, va anar al parc a veure les besties, al port a veure els vaixells i després va deixar-se caure al carrer d'en Mina a pendre un bany de llimpessa.

Al sortir de la casa de banys, va mirar el rellotge del Banc de Barcelona:—Les dotze!... l'hora de la cita!...— Però, desmemoriat de mena, no va recordar-se del lloc on s'havia de trobar amb la dona, que ja'l devia estar esperant. Impacient, neguitós, vinga seguir carrers i carretons, guaitant a tot arreu, per veure si quelcom li feia memòria del lloc de la cita... Res!... Tot inútil!... No més se recordava de l'hora, de les dotze, però no sabia on.

Aixís el pobre Fèlix s'anà desesperant fins a les quatre de la tarde, hora en que marxava el tren del projectat viatge.

—Per poc talent que la Susagna tingui—va reflexionar ell—haurà pensat en anar a l'estació; és lo més lògic. I a l'estació va dirigir-se; i, no trobant-la en el vestíbol, prengué bitllet i passà a l'andén i muntà al tren, i, acceptant la probabilitat de si havia agafat un exprés que sortia deu minuts abans, se deixà portar a París. I a París va buscar-la adalera, sense èxit, i de París va anar a Berna,

i de Berna a Roma; va voltar mitg món, aturant-se a tots els pobles, i en lloc apareixia l'estimada Susagna.

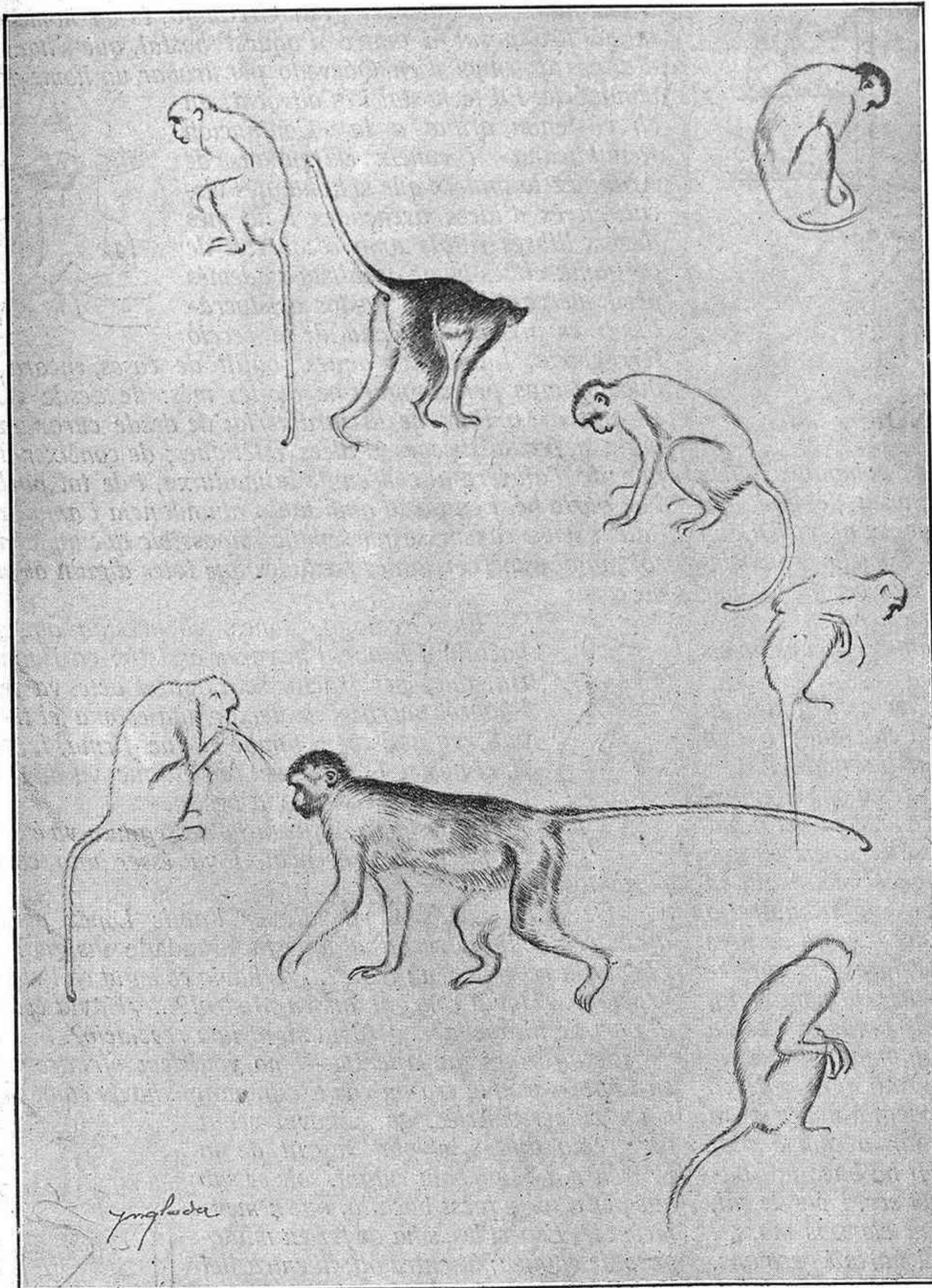
Desde llavors l'existència d'en Fèlix va transcórrer monòtona i trista. Solitari, errava vagabon pensant amb ella; i el cor li feia un salt cada vegada que una silueta femenina li recordava la de la núvia. Tornà a Barcelona... i res... I trenta-set anys varen passar desde'l dia del seu casament... i res.

S'havia donat a la beguda, per a oblidar la seva pena. Però, a forsa de volguer oblidar, un dia... plam! li vé a la memòria el lloc de la cita:—Als quatre cantons del Call!... «Ens trobarem a les dotze en punt als quatre cantons del Call!»—li havia dit a la núvia al sortir de l'església.

Com tocat d'un estrany pressentiment, va arribar-se fins al Call, i—oh sorpresa!—allà, als quatre cantons, recolzada a la porta d'una escala... allà hi havia la Susagna.

En Fèlix esguardà a la seva dona amb tota atenció... però, al veure que s'havia tornat lletja i vella, resolgué passar de llarg, fent com aquell qui no la coneixia.

A. PAYSAN

DIBUIX D'EN PERE INGLADA

Monades

PAPERAM

JUGLARÍAS, per *Eduard Marquina*.— És el tomo 119 de la popular *Col·lecció Diamante*. Consta de una vintena de treballs poètics inèdits, molt propis, alguns d'ells, per a ésser llegits en vetllades i solemnitats. Conté, ademés, íntegra, la balada escènica *El último día*, que és una meravella literaria. Donada la merescuda fama del autor i el mèrit intrínsec de les composicions, no dubtem que serà aquest un dels volums més llegits de la acreditada biblioteca econòmica que amb tan d'èxit vé publicant la casa López.

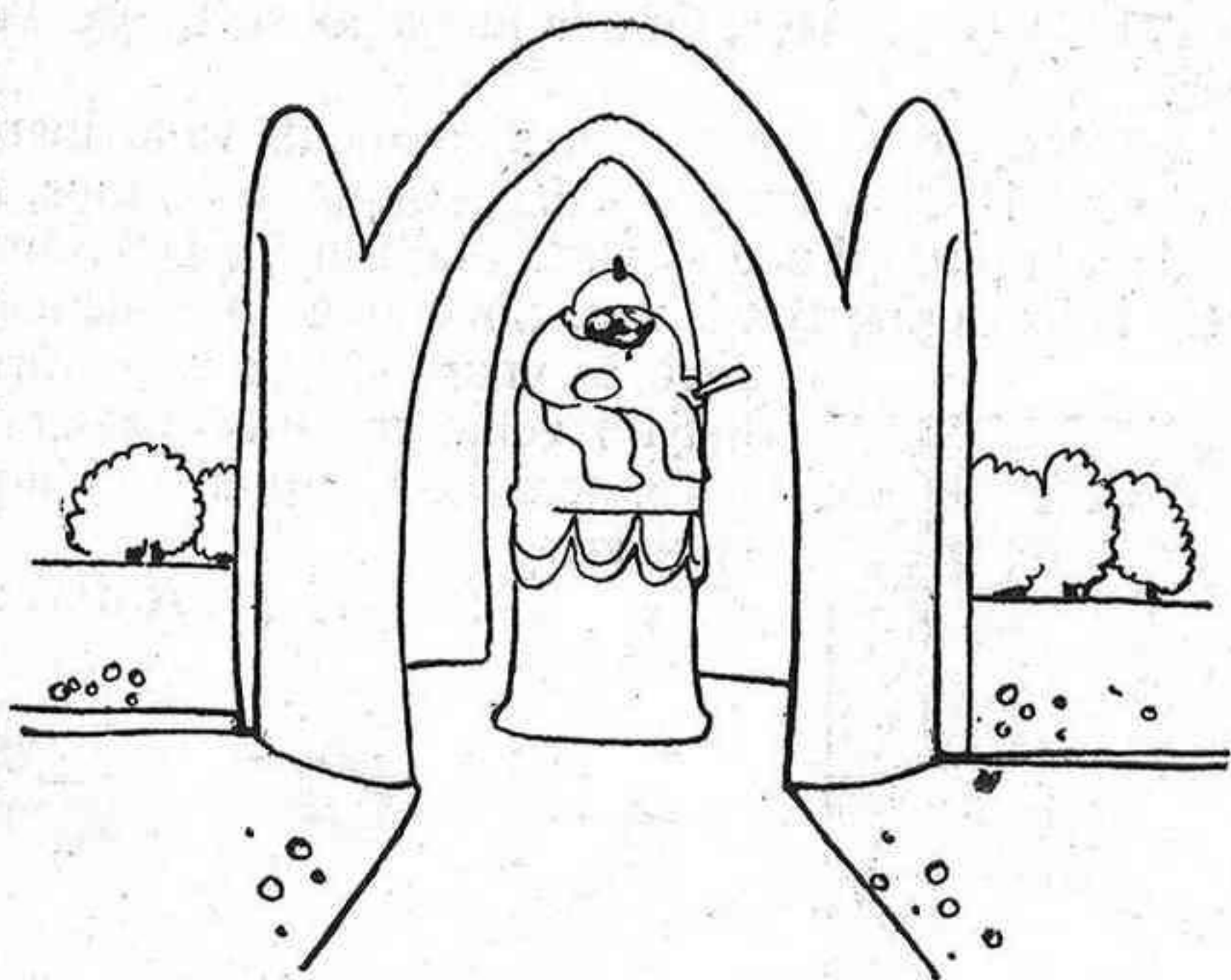
TITÍ, per *Sebastià Gomila*.— Com en totes les noveles d'aquest distingit escriptor, apareixen en la que tenim a la vista dues belles qualitats ben personals: l'interés del assumpte, sempre transcendental, sempre filosòfic, i la justesa gràfica en la descripció narrativa i en el diàleg. *Tití*, és l'història d'uns amors desdixats, en la qual un sentimentalisme sense exageracions, impregnat de poesia, domina per complert a la vulgaritat i a la misèria de la veritat viscuda. En resum: un llibre agradable que fa pensar i sentir a la vegada.

CARITAT, per *M. Jacinto Verdguer*.— Correspòn al quart tomo de la nova col·lecció d'«Obres Completes» (edició popular). Aprop de quaranta composicions poètiques formen en el volum, un dels més carac-

terístics i inspirats del genial Verdaguer. Entre elles hi hà la celebrada poesia *Amor de mare*, que, curta i tot, és tot un poema i val per sí sola molt més de lo que costa el llibre.

CUENTOS CICLOPENSES, per Ramón Busquer Ferrer.—Un fascicle que conté una sola narració històrica, ensaig de literatura anodina, que com a ensaig no està mal. *El Legionario*, que així es titula el conte, podria ésser model de bona lectura; i per a ésser-ho del tot fins porta un *con licencia* a la coberta, *marchamo* indispensable per a aqueixa mena de treballs.

SEPT SCIENCIES

GLOSARI

UN BACALLÀ D'HONOR

El Glosador, junt amb uns quants companys que's descriuràn en aquesta glosa—o per motiu de que una paisana va obtenir un triomf dels que se'n parlen, an aquestes terres castellanés (ara som a Castella, entenem-nos), o per altres motius que no se sabràn, perquè tampoc els saben ells mateixos,—varen acordar celebrar una festa i menjar-se un bacallà d'honor, honorant-se els uns an els altres.

Aquesta festa patriarcal ha tingut lloc a Aranjuez, la terra de les maduixes, dels espàrregs, d'en Godoy i d'en Carles IV, que Déu tingui an el lloc que li sembli.

Pot-ser molts pensin que això d'una festa on se reunixin quatre amics no sigui cosa de transcendència per a haver-ho d'explicar als llegidors; però nosaltresensem que sí que ho és; primerament perquè an aquest món—que ja hem quedat que és una vall de llàgrimes—no hi hà dret a contar penes, que prou que cada hu té les seves, i després perquè no sempre, el Glosador, ha d'escriure pels que tenen ganes de llegir; també s'ha d'escriure, alguna volta, pel pler de fer córrer la tinta, que an els preus que estàn els jornals dels que som de l'art de la ploma, val més tirar-s'ho tot a l'esquena, i a qui no li agradi que ho deixi.

Pot-ser també ens diguin que un bacallà no és prou solemniat ni prou simbòlic per a menjar-lo com a plat d'honor, i d'això sí que protestarem. Hi hà bacallà i bacallà. Aquest peix que sempre l'hem vist sèc, i ple de sal, i obert com un cuir, també ha corregut els seus mars, i ha tingut la seva autonomia, i ha tingut pares i germans, i en l'escala geològica té el seu rang i el seu pergami, i, si és plat de treballador, no crec que sigui cap deshonor, perquè el que no honra al treball, el treball no l'honorarà

an ell, i el que no estima als humils, els humils no l'estimaràn; sentències que, contrapuntades, sembla que diguin alguna cosa.

El bacallà, doncs, va ésser menjat a Aranjuez, en un hostel que se'n diu, des dels temps antics, «Parador de la Cabrera vieja».

Aquest «Parador», o aquest hostel, és un d'aquells que encara han quedat de quan el Quixot amb el seu Sanxo corrien per aquestes Manxes a desfacer lo que no desfeien i a enderezar lo que no adreçaven. Encara es veuen an el pati aquelles tinajas immenses guardant la «mare» del vi que bevien aquells arrieros que's propassaven d'acció amb aquelles maritornes; encara queda d'aquell formatge que menjava en Sanxo a dalt del burro, quan li vagava, que era sempre; formatge que s'ha tornat fòssil, però que, fòssil i tot, un se'l menja, i encara queden aquelles matalaços que no s'han refet des d'aquells temps i que ja no's referàn mai més, i, sobre tot, encara queden aquelles terenyines an els estables, que ja s'han tornat històriques.

El mateix hostaler, el gran Grediaga, és un home de tal cultura posat a dintre d'aquest hostel, que s'hauria d'anar al temps d'en Quevedo per trobar un home tan climatèric. Ell té hostel i és advocat; an ell el tenim afiliat a la «Conjunció Republicana» i coneix els palaus de Aranjuez lo mateix que si hi hagués viscut; ell és d'idees avençades i no més llegeix llibres ratats amb escobertes de pergami; ell és home idealista i ademés pèrit mercantil; ell té gustos aristocràtics i és president efectiu de la secció ferroviària, i, amb tot aquest bullit de coses, encara li queda temps per sapiguer-ne moltes més: de desde «La Picaresca» a l'art de la jardineria; de desde curar una mula a fer un discurs d'idees estètiques; de conèixer un plat de Talavera al conreu de la maduixa, i de tot parla i en parla bé, i en parla amb tanta abundància i amb tan dalit i sense cansar-se que sembla impossible que un home sol pugui esmerçar tantes paraules que totes diguin alguna cosa.

En Grediaga, doncs, va presidir aquest bacallà d'honor, i hi varen assistir: en Bagaría, que, per tractar-se d'aquest acte, va fer l'honrós sacrifici de deixar una estona el treball; va assistir-hi també el que firma, i, per fi, el nostre López, que fou el que va dúu a terme la confecció de la bestia.

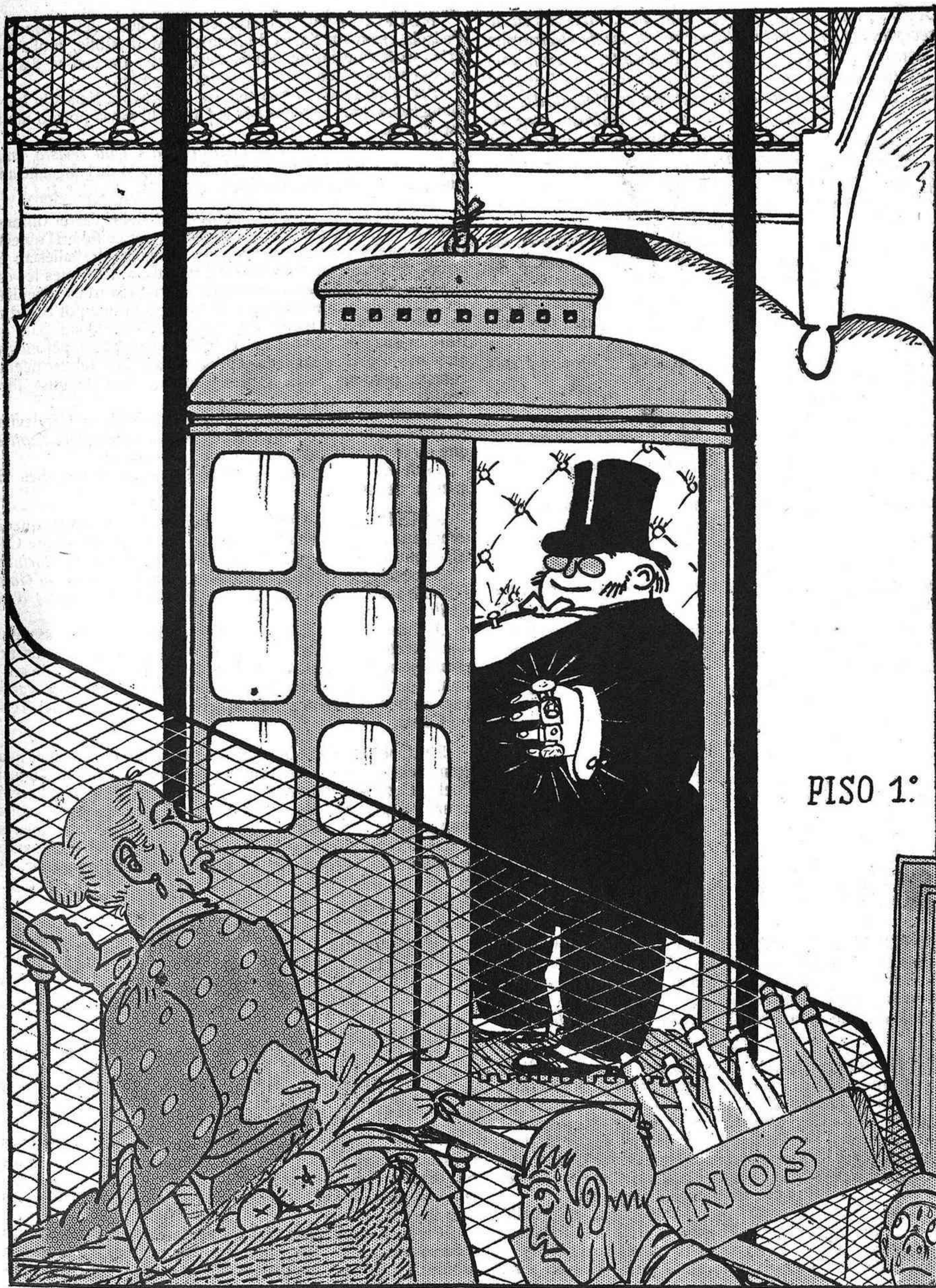
Aquest peix, diguem-ho desseguida, va ésser cuinat a la provençal, i va ésser una cosa portentosa.

¿De quins medis es va valguer l'amic López per a arribar a tenir el secret d'aquesta brandade insigne?... ¿Tenia la recepta d'un frare?... ¿L'havia conegut en l'emigració?... ¿Havia conegut an en Mistral?... ¿Havia estat al port de Marsella?... ¿Havia sigut una revelació?...

Els informes que'n tenim—i no voldriem ofendre an en López—és que era un cas d'espionatge: havia comprat a un cuiner d'Arlès, que s'havia venut per trenta diners, el plat sagrat de la Provença, i, sigui com vulgui, sols se sab que per a fer aquest bacallà, que'n menjarien les Espèrides, s'ha de fer en mànegues de camisa; hi entra oli; hi entra llet de cabra; se li ha de fer arrencar una suada, i si es para el remeneig, en lloc de bacallà surten pastetes.

PISO 1º

FESTA SENYALADA

—Gualta, Peret... L'Ascensió del Senyor!

Això sí, un cop fet, fou un plat que... rieu-vos-en de les receptes del gran Brillat Savarin i de les de «Mariquita la Cocinera». Ni veure torejar en Belmonte, ni sentir versos als Jocs Florals, ni menjar gall per Nadal, ni l'ou com balla, ni l'ou que no balla, ni sentir an en Melquiades Alvarez, és cosa tan delitosa com va ésser aquella... brandade que va fer brandejar el paidor de tots els assistents an aquell acte.

Sols us diré que al comparèixer, el Glosador va beneir-lo.

En Grediaga, el gran hostaler, va dir que si el bacallà no era bestia de gran cultura, aquell era obra immortal, que's podia haver presentat a les noces de Camacho, i que Gracián

n'hauria menjat.

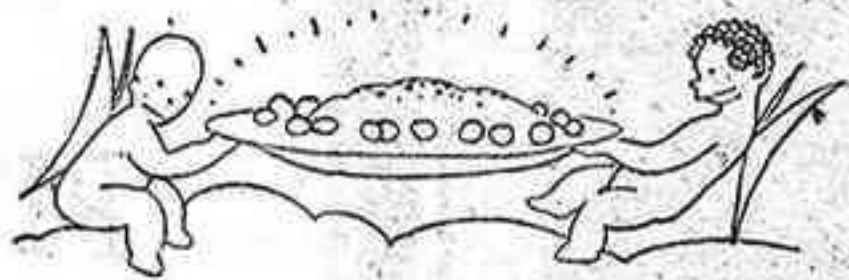
En Bagaria va afegir que un bacallà d'aquella mena no tenia caricatura.

An en López, amb tres matalassos, no li haurien tapat... lo que fos.

I el pobre Glosador plorava. Plorava pel bacallà, per la Provença, per en Mistral, per Aranjuez, per la... Mare Patria, i si arribem a tenir un porró, no són plors lo que hi hauria hagut, haurien sigut uns... segadors que haurien fet tremolar les entranyes de Castella.

Un cop embacallanats vàrem sortir a païr, com és del cas. Prou vàrem veure pondre's el sol amb tota la seva poesia; prou vàrem veure els parcs d'Aranjuez amb tota la seva exuberancia; prou les flors, per ésser al mes de maig, es badaven a tot badar. Res ens va poguer fer oblidar la visió bacallanesca. I és que, quan parlen els aliments, ha de callar la poesia.

XARAU

TELÓ ENLAIRE

PRINCIPAL.—El dia 27, debutarà en nostre vell teatre la celebrada companyia de comedia castellana que dirigeix l'excel·lent actor Simó-Raso. Porta un bonic repertori d'estrenes, i la llista de personal artístic és bastant complerta.

La inauguració es farà amb la xistosa comedia *Lluvia de hijos*.

TÍVOLI.—El gran Borràs ens acaba de donar a conèixer una nova producció del senyor López Pinillos (*Parmeno*). L'obra es titula *Nuestro enemigo* i és una nova prova de les excel·lents qualitats de dramaturg que poseeix l'autor. En el drama hi hà força emotiva, fermesa de caràcters i un llenguatge molt propi dels personatges, sense deixar d'ésser ben literari, contenint escenes interessantíssimes, sobre tot les del primer i tercer acte, d'una gran intensitat passional.

El nostre actor, aguantà durant tota l'obra el pabelló que's té conquerit, fent-se ovacionar a cada final d'acte, i detallant amb sobrietat i verisme els passatges més difícils.

Els demés intèrprets no feren sinó ajudar-lo amb bona voluntat.

=Dimecres degué tenir lloc l'estrena de *Más allá de la muerte*, una de les magnes creacions de l'Enric Borràs. Se'n farà una noteta la setmana entrant.

NUEVO.—S'han celebrat els beneficis dels populars Pedrola i senyora Xatart de Montero. Molt públic, molta alegria i molt entusiasme. No és d'estranyar, tractant-se d'artistes que's tenen guanyades totes les simpaties.

Per a la funció a benefici de la senyora Xatart hi havia anunciades dues estrenes per les quals hi havia poca o molta espectació.

Les obretes estrenades, *La Paralela* i *Una revista más*, satisfieren al auditori, més per l'interpretació de la beneficiada que pel valor de les mateixes.

APOLO.—*El suplici de Tàntalo*, estrenat el darrer dilluns, és un de tants *vaudevilles* que omplenen per complert l'objecte per al qual fou creat aqueix genre lleuger i desballestat: és atrevit, molt atrevit, d'un verd de primavera, i en totes les escenes hi hà abocat un gabardal de gracia. Els trucs escènics, les situacions grotesques hi són a dojo, tant que pot ben dir-se que'l públic no para un moment de riure. Quan para de riure és que s'enfada per excès de despreocupació, per massa atreviment; però, davan els acudits d'acció i els rebuscaments còmics, perdona la lleugeresa i torna a riure de gust altra vegada.

No cal dir que en Santpere, la Baró, la Jordi, en Capdevila, en Daroqui i els altres, treuen un gran partit d'aqueix *Suplici*, que no té res d'inquisitorial per als espectadors.

=Hi hà ensaig, per a estrenar-se un d'aqueixos dies *El microbi de l'amor*.

AUDITORIUM.—Amb la funció del diumenge quedà terminada la serie primera del «Cicle històric de Teatre Català», que amb èxit creixent s'ha desenrotllat en l'*Auditorium*.

Se posaren en escena la forta tragedia d'en Guimerà *Gala Placidia* i el graciós sàinet d'en Vilanova *Les bodes d'en Cirilo*.

Ambdues obres foren posades amb gran cura, assolint una interpretació digna de tot elogi. Els aplaudiments no escassejaren i el públic sortí de la festa content com de costum, esperant que per a bé del nostre art dramàtic no s'acabarà amb la «primera sèrie» aqueix digne historial del Teatre Català.

SALÓN EXCELSIOR.—S'hi hà estrenat darrerament una comedieta en dos actes, original del aplaudit autor August Fochs, *Como los pájaros*. No està mancada d'interés; l'acció és natural, plàcida i lògica. El diàleg, sempre discret, s'escolta amb gust i a l'acabar-se la farsa, l'espectador no pot menys d'aplaudir. Els artistes de l'*Excelsior* interpretaren l'obra amb bona voluntat, distingint-se notablement els protagonistes.

NOTES D'ART

FAIANÇ CATALÀ.—Pere Inglada.—Poques ocasions es presenten, en mig d'aqueixa fam d'exposar que inquieta als que tot just comencen, de poguer donar als nostres ulls un tan gran goig com el que han fruit en l'exposició de dibuixos d'en Pere Inglada.

Baix una aparent simplicitat i sense esmerçar fantasiosos recursos de mal pagador, l'Inglada ens mostra una profunda sabiduria. Els seus dibuixos tenen la modestia de fulls d'album, on un llapis-plom d'estudiant hi tartamudeja les primeres visions; però, amics meus, un cop heu profunditzat aquells dibuixos, us sentiu estemordits.

En el més insignificant contorn hi palpita la vida; la gra-

cia, el moviment, i fins podríem dir la tebior que ella comunica a les bestioles del bon Déu.

L'Inglada, al copiar als animals, hi posa, a més d'un art superior, estimació i caricies.

En la col·lecció de dibuixos del «Faianç» ells triomfen sobre'ls pierrots i sobre la dona.

Les gracils i inversemblables contorsions del coll dels flamencs i les voluptuoses dels cignes; el posat auster de les cigonyes; la placidesa dels coloms i ses romàntiques manyagueries; la prosaica i utilitaria tasca de les gallines i la vigilant i tenoriesca positura del gall; el greu i llarg meditar dels pelicans; la dolcesa i agilitat dels antílops; la manyaga resignació de les ovelles i tot quant pot caracteritzar un individu zoològic, ho remarca l'Inglada amb una precisió meravellosa. Suavitats de pelatge i de plomícol, elasticitats de musculatures, vivesa de moviments, gènit i costums, res s'escapa a l'observació de l'artista, que'ns ho revela amb una gran naturalitat, sense esmerçar altres medis que un traçat precís aminiaturat, i unes tenues esfumatures de sombreig.

Recordem uns micos, les actituds dels quals són tot un tractat de psicologia simiesca. I això és precisament lo que fa de l'Inglada quelcom més que un dibuixant científic, il·lustrador de tractats zoològics. L'exactitud, en ell, va unida al moviment, a la gentilesa i a l'expressió. Els animals de l'Inglada palpiten, se'ls veu moure, se'ls sent bleixar amb tota la dignitat de raça i amb tota la naturalitat de sa vida íntima sorpresa en un instant.

I l'Inglada ha fet aqueixa enorme tasca d'analista amb una gran modestia, amb una gran sinceritat i, sobre tot, amb una

economia de medis i d'estilització, més sorprenent ara per quan estem en plena ampulositat de procediment i ple deliri d'efectismes decoratius.

La gran ciencia de dibuixant que suposen les obres de l'Inglada resta oculta de l'esguard profà en aquells contorns simplicíssims i poc oviradors, i en el tamany reduït d'apunt japonès. Un altre, més atent que'l nostre artista a enlluernar al vulgus—pertanyen al vulgus, per a nosaltres, fins certa mena d'intel·lectuals—hauria engrandit per medis vils, boi dissimulant en genialitats de procediment, les incorreccions de forma, per a així obtenir una executoria d'innovador.

Però tal com és, l'Inglada, així cal ofrenar-li la nostra admiració, admiració que encara pot créixer, car l'artista, o molt ens enganyem o està també en plena creixença.

GALERIES DALMAU.—Es indubtable que en Gustau de Maeztu orienta al seu art vers un punt ben determinat, però ho és també que encara no ha assolit del tot el seu propòsit.

L'obra d'en Maeztu és un apreciablessim tanteig per a arribar a una personalitat forta i original.

No podem creure que ell mateix no noti un trontollar de la forma sots la transcendència de l'idea que vol encarnar en la seva pintura.

L'emoció és encara superior a l'encaix, en la majoria de les teles i dibuixos que exposa. En alguns, emperò, com el retrat d'en Ramir de Maeztu i *La Remedios*, i també en les testes al «pastel», els dos elements de bellesa s'equilibren i l'obra guanya en potencialitat.

El caràcter l'assoleix evidentment sense esforç. En *Los tres poderes*, la testa del curial, que té moltíssim de senyor Esteve, és ben remarcable i digna dels millors elogis. Lo mateix podríem dir de les composicions *El ahogado* i *La vuelta del marino*.

En canvi, en el *Canto andaluz* és on els principals defectes d'en Maeztu queden més de relleu, amb tot i l'importància de la obra.

Això és sincerament lo que sentim enfront de les obres exposades actualment en les «Galerías Dalmau».

En Maeztu pot, sense gaire esforç, arribar allà on ell desitja, i nosaltres hauríem volgut tenir el goig de veure'l, per a donar-li el nostre aplaudiment sense regateigs.

SALÓ PARÉS.—Encara que a deshora, volem parlar un poc de l'exposició de l'Henault Bassols. Es aquest un artista que té brillantesa de color i que posseeix una tècnica de mestre, malgrat la qual les seves pintures resulten de principiant. Totes les sabiduries de procediment i totes les qualitats de colorit s'anulen en la poca emoció de l'artista, que no fa gran cosa més que copiar, com un bon deixeble de l'Academia de Belles Arts.

Lo millor que li hem vist són els dos retrats de la senyora M. B. de H. i del senyor D. A. H.

Es molt apreciable també el paisatge senyalat amb el número 4, en el catàleg.

Creiem que l'Henault Bassols pot arribar lluny, a condició d'oblidar tècniques savies i endinsar-se en un estudi profón del natural emprès a base de sentiment i d'ingenuitat.

A CAL "SOCORRO"

—Un noi, que ha sortit ferit en una corrida de beneficencia.

—Ah, si?... Pobre!... I què li faràn, ara?

—Què vol que li facin?... Una corrida benèfica!

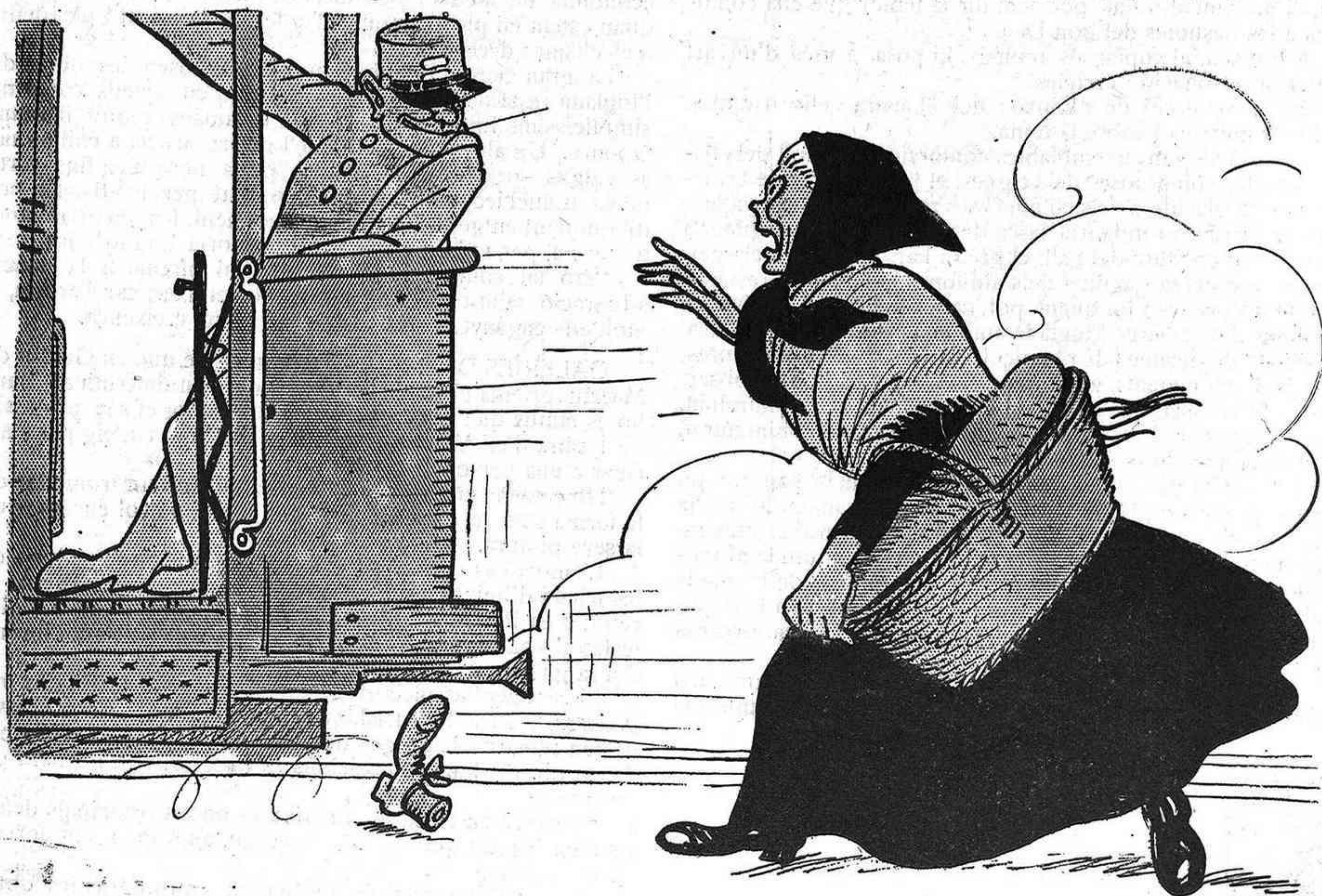
Es ben desgraciat, el regidor Pere Muntañola!

Ara ha tingut la pega de fer-se malbé un braç, resultat d'una caiguda al volguer enfilem-se a un tramvia.

Sentim el percans, però que li serveixi d'experiencia.

Una altra vegada no sigui tonto. No vulgui destruir la llegenda segons la qual tots els regidors van en cotxe pagant la pubilla.

I la cosa no té volta de fulla: Si va sempre en cotxe, no caurà mai de cap tramvia.

—Ei, jove!... Que và al cementiri, aquest?
—Tots hi porten, mestressa!

L'armonia s'imposa.

Els crítics musicals dels diaris han format una associació de professionals amb domicili on puguin veure's i parlar-se a totes hores.

Tots els crítics d'art i de literatura haurien d'imitar-los.

Es la manera de que les crítiques no's donguin bofetades, com succeeix sempre a Barcelona.

Exageracions.

Un veí de Barcelona, que's diu Bermejo—aquest deu ésser dels rojos—va protestar, l'altre dia, de que un guardia de seguretat li clavés un cop de revòlver.

Permeti'ns el senyor Vermell: Per un cop de revòlver no hi hà dret a dir res.

Si l'hagués mort, de un tret de revòlver, aleshores sí que valia la pena de protestar.

Els nostres fabricants de teixits, en vista de que s'intentava prescindir de l'industria catalana, al contractar els trajos militars d'estiu, han marxat a corre-cuita cap a Madrid, decidits a trobar el ministre de la Guerra i cantar-li les quaranta.

Ull al Crist, eh? No fem brometes!

Aquests fabricants no deuen saber que encara està en peu la llei de Jurisdiccions.

En el moment d'escriure aquest esquellot, els propietaris de finques urbanes estàn cel·lebrant un congrés.

Ai, ai, ai! Preparem-nos, els pobres estadants.

Ja estem veient l'única conclusió d'aqueixa assemblea de senyors:

«Que no's pot ésser propietari per cap quarto».

Però que s'esperí, el marquès de Soto-Hermoso. Ja veurà, el dia que'ns congreguem els llogaters.

Diumenge passat, el Rei de les Espanyes va complir vintivuit anys.

I, amb tan plausible motiu, el Círcol Monàrquic Conservador, inaugurat fa poc a la Granvia, va estrenar unes hermosas colgadas que foren l'admiració dels transeunts.

—Vé usted cuanta colgadura?—
deia un bromista al passar—
Pues, ay!... aun no cuelga todo lo que debiera colgar.

El fracàs de don Tiberi Avila!

Segons diuen, a la plaça de toros número quatre que's projecta aixecar dintre de poc, hi cabrán de trenta cinc a quaranta mil persones.

Ara vagin comptant: quaranta mil, i divuit mil a les «Arenas» i setze mil al «Sport» i catorze mil a la vella...

El dia que's faci corrida a totes quatre, i a totes quatre hi hagi un plè... ¿qui s'haurà quedat a casa?...

Ningú.

Ja era de preveure que succehiria.

A molts dels pobles que havien suplicat al cel que'ls en-

viés la benèfica pluja, Sant Pere els ha servit de parroquià, amb tanta prodigalitat, que ara hauràn d'anar amb barques a les hortes.

Serà qüestió de modificar la clàssica oració *ad petendam pluviam*, afegint-hi aquesta «coletilla».

—Doneu-nos aigua, Senyò,...
prò doneu-la amb comptadò!...
Tot d'una vegada, nó!...

Oi, senyors del Institut Agrícola de Sant Isidre?

De l'arbitratge internacional a favor de la pau americana format per l'Argentina, Brasil i Xile, en diuen l'«A. B. C.»

A quan esperem nosaltres demanar un arbitratge que'ns resolgui les *fazañas* del Marroc?

Es que nosaltres no som també mereixedors d'un A. B. C?
No.

Nosaltres no'ns podem moure del R. I. P.

L'altre dia cridaven l'atenció, davant de les esglésies, unes beates que entraven i sortien del temple inusualment. Encara no eren dins, ja tornaven a sortir tot seguit i tornaven a entrar-hi.

—Què fan aquestes dones?—preguntà intrigat un anglès d'aqueixos de les caravanes.

—Guanyen indulgències—li respongué un urbà.

L'anglès, fent un somriure que era una irònica indulgència:

—I dona per a viure, això?

De resultes d'unes deficiències i uns abusos observats en el servei administratiu de la Casa de Lactància, han sigut traslladats alguns empleats, i s'ha donat un permís de sis mesos de festa al Director senyor Ardid.

ANOMALIES

—Qui s'ho havia de pensar que a la mar també hi haguessin esquirois!

COMENTANT LA VAGA MARÍTIMA

—Ya veràs tu que èxito va a tener el señor Sánchez Guerra, con eso de la Marina!

—Pero... ¿como?... ¿Es que el ministro se uos ha vuelto tenor?

En fi de comptes, tot això no té res d'estrany.

No té res d'estrany que la Casa de Lactància serveixi per a anar-hi a mamar.

S'ha comprovat que en molta de la llet que's consum a Barcelona hi hà un vint per cent d'aigua clara.

—Ah, no més un vint per cent?—diem els que no'n prenem: —Bé hi hà prou llet encara!...

Amb tot, els que no estiguin conformes amb la defraudació, poden fer una cosa: *boycot* a les vaques i a les cabres; i una bona dida a casa.

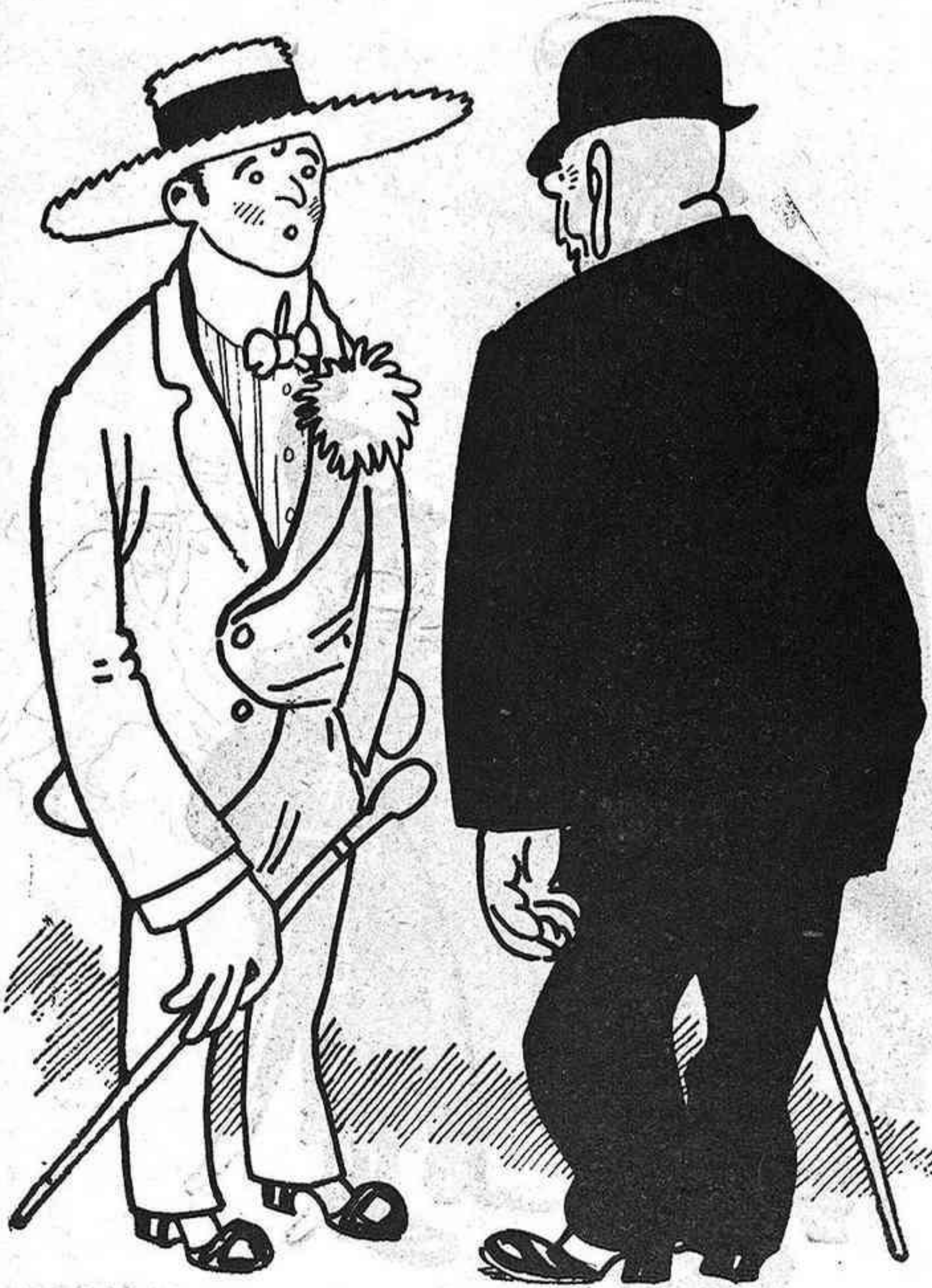
A don Enric Prat de la Riba, l'han fet no sabem què del Torneig Internacional d'Esgrima.

Ja'l veig!

Vol aprendre de tirar al floret per a quan hagi de donar la *mancomunal* estocada al presupost.

La família Rocatallada ha convidat a dinar al promès de l'Antonieta, la noia gran. I aquest, al moment d'anar a taula, se posa al fill petit d'en Rocatallada damunt dels genolls i el fa saltar fent-li manyagues.

El nen.—Ara que'ns hi havem assegut tots dos, a la teva falda, digues, ¿qui pesa més jo o l'Antonieta?

A L'AVINGUDA DEL TIBI

—Dispensi, jove... Sab si és aquí que han de córrer els automòbils?
 —Sí, senyor.
 —Fa bé de dir-m'ho, que me'n aniré a passejar a una altra banda.

Solucions als trenca-caps del número 1845

A la xarada, Cafetera, i a l'endevinalla, *Els catúfols de la sinia*.

TRENCA-CAPS

XARADA

La primera és vocal,
 és un líquid la segona,
 la tercera és musical
 i una ciutat la tot dona.

Pere Queraltó

ENDEVINALLA

Anant sol soc molt petit;
 jo i mos germans ja no ho som...
 Lector, amb lo que t'he dit
 be podràs sabè el meu nom.

E. Sala (a) Noi Maco

MUDANÇA

—Estàs molt ben servit, Marsal,
 si et porten la tot al total.

Joan Rocabert

ANAGRAMA

Quan me donen un total, prò, no hi hà més, vui fer fum
 jo tot voldria guardar-lo; i al moment tinc de gastar-lo.

R. Campins Serra

TARGETA

Joan Vermey Aguilera

Combinar aquestes lletres de manera que donguin el títul
 d'un drama català i el cognom del séu autor.

Pere Queraltó

SINONIMIA

Si es tot el noi de total
 ho farà passat Nadal.

Joan Rocabert

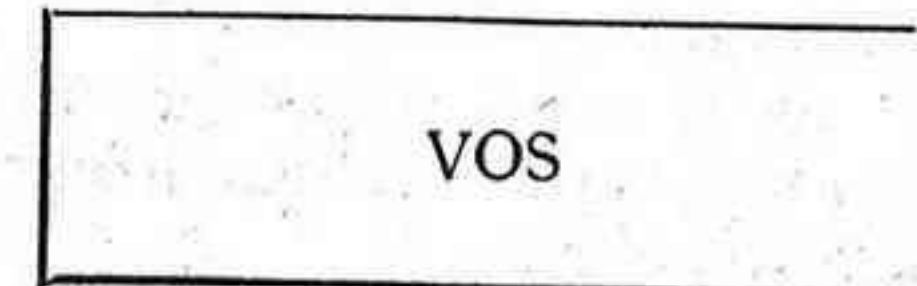
CONVERSA

—Rosa, la nena s'ha amagat.
 —Aon, Juanito?
 —Al lloc que ja t'he dit.

J. Vila

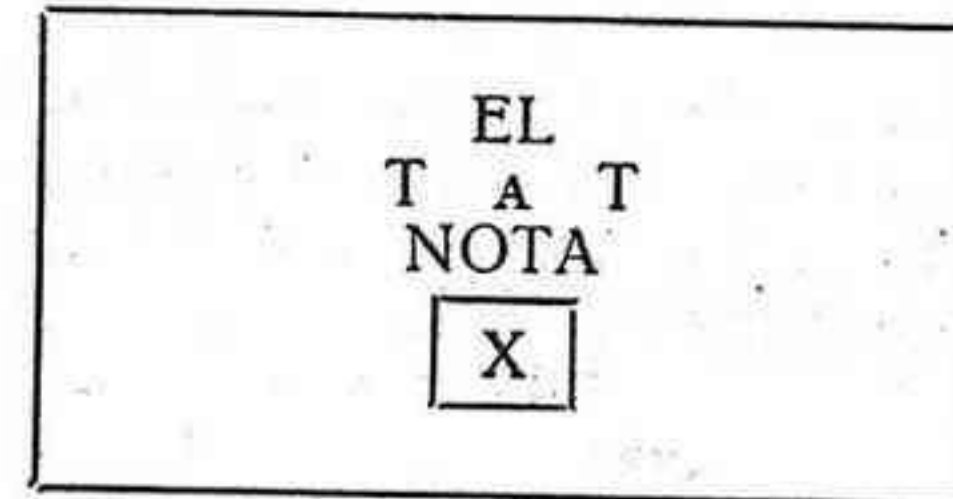
JEROGLÍFICS

I

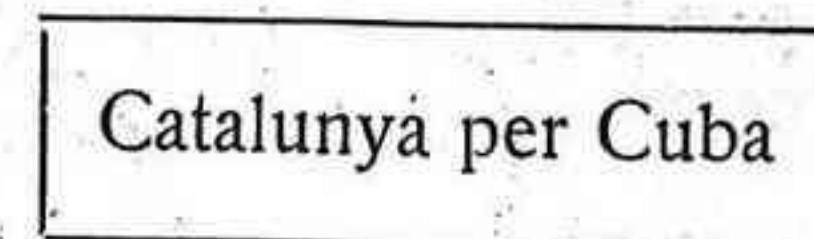
Joan Rocabert

II

Joaquim Puig

III

Sor Presa

IV

Joan Rocabert

V

Joan Antich Puqui

Crispiñ: Va bé, i gracies.—Quimet de Vallcarca: Això de les *solucionades*, com a genialitat de trenca-closcaire, passi una vegada, però no crec convenient reincidir.—Lleó Vila: Aqueixa diatriba hauria estat oportuna al inaugurar-se les obres del teatre. Avui resulta estemporània.—Joan Rocabert: Perfectament.—Josep Bernet Torras: Dels epígrames, els aprofitables d'idea m'han semblat mal engiponats i els vice-versa... verbi-gracia. La *primavera* és igualment fluixa.—Stracanada: No'ns acaba de resultar.—Cucurucho: No me toque *osté* ar toreo, que me pirro por er Gayo!—R. Campins Serra: Veurem.—J. S.: Vostè sí que m'ha ben xeringat amb aquests versos. Ai, la dispesia!

Antoni López, editor, Rambla del Mitg, 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat n.º 2

Obra nova d'en SANTIAGO RUSIÑOL

LA LEPRA

(EDICIÓ POPULAR)

Un tomo: UNA pesseta

BIBLIOTECA MODERNA

LA CIENCIA DE LA ECONOMÍA POLÍTICA

por HENRY GEORGE
(AUTOR DE PROGRESO Y MISERIA)

Un tomo 8.º

10 pesetas

EDUARDO MARQUINA

JUGLARÍAS

POESÍAS INÉDITAS

Tomo 119 de la «Colección Diamante»

Ptas. 0 50

Nova edició econòmica

JARDINS D'ESPANYA

42 reproduccions dels millors quadros d'en SANTIAGO RUSIÑOL

Un gran volum (carpeta de 36 x 26 cms.)

20 pessetes

A. Palacio Valdés: Sedución	Ptas. 1
Mauricio Barrés: El Greco ó el secreto de Toledo	» 2
Concha Espina: La esfinge Maragata	» 3'50
Joaquín Belda: El pícaro oficio	» 3'50

SANTIAGO RUSIÑOL

EL CATALÀ DE "LA MANCHA"

NOVELA

Un tomo de més de 300 planes, en paper de fil marca Guarro

4 pessetes

NOTA. — Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliuranses del Giro Mútuu o be en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitg, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no's remet, ademés, un ral pera certificar. Als corresponsals se'ls otorguen rebaixes.

FIGURES PARLAMENTARIES

—Que tremolin les Castelles,
que ara'm toca a mi, parlar;
i cada mot meu serà
una fregada d'orelles.